

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 49/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av bilagan till lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 3 februari 2015 regeringens proposition med förslag till lag om ändring av bilagan till lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (RP 359/2014 rd) till finansutskottet för beredning.

Utlåtande

I enlighet med riksdagens beslut har ekonomiskutskottet lämnat utlåtande i ärendet. Utlåtandet (EkUU 55/2014 rd) återges efter betänkandet.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i utskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Skattedelegationen har hört

- lagstiftningsråd Leo Parkkonen, finansministeriet
- regeringsråd Anja Liukko, arbets- och näringsministeriet
- tullöverinspektör Kimmo Lietkari, Tullstyrelsen.

Dessutom har skriftliga yttranden lämnats av

- jord- och skogsbruksministeriet
- miljöministeriet
- Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK rf
- Finsk Energiindustri rf

Finlands Näringsliv EK har beretts tillfälle att yttra sig.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att bilagan till lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen ändras.

Det föreslås att den ena skattetabellen i bilagan till lagen ändras så att skattenivån för brännstovv sänks med 1,50 euro per megawattimme.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2016. Dess inverkan på statens inkomstposter beaktas i den propositionen.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2016.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Utskottet tillstyrker propositionen, men med den ändringen att lagen träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet (*Utskottets ändringsförslag*). Lagförslaget kan i övrigt godkännas enligt propositionen.

Ändringen föranleds av att propositionen är nära bunden till propositionen RP 360/2014 rd, vilken behandlas samtidigt och rör lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor (1396/2010). I den propositionen föreslås att en ändring av inmatningstariffen för skogsflis ska träda i kraft när Europeiska kommissionen har godkänt det ändrade stödsystemet. Till följd av kopplingen mellan propositionerna bör också den nu aktuella sänkningen av torvskatten sättas i kraft vid samma tidpunkt som ändringen i fråga om stödet för skogsflis.

Sänkningen av skatten på torv

Utskottet behandlade senast i höstas olika aspekter på beskattningen av torv (FiUB 30/2014 rd—RP 128/2014 rd och RP 234/2014 rd) och var redan då medvetet om det nu aktuella förslaget att ytterligare sänka skatten på torv. Utskottet såg det då som viktigt att förslaget föreläggs den sittande riksdagen. Det skulle göra beskattningen förutsägbar också framöver. Propositionen motsvarar utskottets ståndpunkt.

Också ekonomiutskottet anser att förslaget är ändamålsenligt, eftersom det stärker de inhem-

ska bränslenas konkurrenskraft i förhållande till stenkol. Ekonomiutskottet menar dock att torvskatten kan sänkas bara om riskdagen godkänner propositionen om stöd för skogsflis i den form ekonomiutskottet föreslår (EkUB 32/2014 rd). Endast på så sätt kan de energi- och klimatpolitiska målen uppnås samtidigt som skogsindustrin tillförsäkras tillgång till råvara till ett konkurrenskraftigt pris.

Eftersom riksdagen vid dagens plenum godkänt lagändringen om stöd för skogsflis kan också sänkningen av skatten på torv godkännas. Skatten på torv sjunker således till 1,90 euro per megawattimme vid samma tidpunkt som ändringen gällande skogsflis träder i kraft.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget enligt propositionen men ikraftträdandebestämmelsen med följande ändring (Utskottets ändringsförslag):

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

Helsingfors den 9 mars 2015

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Kimmo Sasi /saml
medl. Pertti Hemmilä /saml
Jouko Jääskeläinen /kd
Timo Kalli /cent
Sampsa Kataja /saml
Esko Kiviranta /cent
Mika Lintilä /cent
Mats Nylund /sv
Heli Paasio /sd
Kari Rajamäki /sd

Matti Saarinen /sd
Sari Sarkomaa /saml (delvis)
Jouko Skinnari /sd
Osmo Soininvaara /gröna
Kari Uotila /vänst
Ville Vähämäki /saf
ers. Eero Reijonen /cent
Ismo Soukola /saf
Harry Wallin /sd
Anne-Mari Virolainen /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Maarit Pekkanen.

RESERVATION 1

Motivering

Centern stöder sänkningen av torvskatten i den form den föreslås i propositionen. Enligt propositionen ska sänkningen av torvskatten och den med detta sammankopplade höjningen av det rörliga stödet för skogsflis träda i kraft vid ingången av 2016.

Däremot anser Centern inte att den av finansutskottet föreslagna ändringen av lagförslaget är motiverad. Utskottet föreslår att ikraftträdandebestämmelsen ändras så att lagen träder i kraft först vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

Utskottets ändringsförslag ger upphov till osäkerhet. På grund av utskottets ändringsförslag vet inte längre de som arbetar inom produktionskedjan för skogsflis, dvs. skogsmaskinsentreprenörer, transportföretagare och energibolag, hur stödnivån för flis kommer att se ut nästa år och år 2017. Samma osäkerhet uppstår också i produktionskedjan för torv, vilket bland annat äventyrar sommarjobben för en ansenlig mängd ungdomar.

Centern krävde vid åtskilliga tillfällen att regeringarna Katainen och Stubb återtar den olyckliga lösningen att under innevarande period höja torvskatten till 4,9 euro/MWh. Regeringens åtgärd har avsevärt försvagat konkurrenskraften för finländsk skogsflis och torv i jämförelse med utländsk stenkol. I början av 2015 återtog regeringen äntligen delvis den tidigare gjorda skattehöjningen, i och med att torvskatten sänktes från 4,9 euro till 3,4 euro per MWh. Denna ringa ändring återställde likväl inte konkurrenskraften för de inhemska alternativen.

Regeringen har, avvikande från gällande och av EU godkända lag, i en annan proposition (RP 360/2014 rd) beslutat ändra det fulla stödet för energived så att det begränsas jämfört med i dag, i det fall att skogsflis producerats av stamdelar som härstammar från avverkningsobjekt för grovt virke och som lämpas sig för förädling. Det här är ett typiskt exempel på en åtgärd ge-

nom vilken Finland på egen hand skapar ytterligare onödiga administrativa bördor.

Centern lämnade en reservation mot ekonomiskutskottets betänkande (EkUB 32/2014 rd) om proposition RP 360/2014 rd och förslaget att inskränka stödet för flis. I reservationen förutsätter Centern att propositionens konsekvenser för virkesmarknaden, både för virkestillgången och eventuella ändringar, följs upp. Om det uppstår stora förändringar, bör restriktionen införas. Det finns dock ingen anledning att göra inskränkningar i förebyggande syfte.

Även om riksdagen inte godkänner reservationens förslag om att villkoren för skogsflis som berättigar till stöd bibehålls oförändrade, kan likväl sänkningen av torvskatten göras så fort som möjligt, precis som regeringen förnuftigt nog avsåg från början. Att ändra villkoren för energived som berättigar till stöd genom att öka byråkratin och på ett sätt som kräver EU:s godkännande är ingen förutsättning för sänkning av torvskatten och höjning av stödet för flis utifrån gällande lagstiftning.

Att ändra torvskatten är fullt möjligt enligt gällande och av EU godkända lag utan att EU skulle ingripa. Ett bevis på det är att skatten sänktes delvis redan i början av 2015. Det står också fullt klart att efterfrågan på inhemskt virke under 2016 inte kommer att ligga på den nivå att höjningen av stödet för skogsflis skulle äventyra tillgången på virke, eftersom de stora investeringar som skogsindustrin planerar ännu inte står färdiga då.

Det är endast en omdefiniering av stödet för skogsflis som kräver särskilt tillstånd av EU. Det är ytterligare ett skäl till att man inte borde ha gjort förhastade ändringar i stödvillkoren som dessutom ökar den administrativa bördan, eftersom hela energipaketet i vilket fall måste ses över redan i början av 2020-talet.

Centern anser att regeringens ursprungliga förslag till ikraftträdandebestämmelse, enligt vilken lagen är avsedd att träda i kraft vid in-

gången av 2016, är tydlig och värd att understö-
das.

Förslag

Vi föreslår

*att lagförslaget godkänns enligt betän-
kandet men ikraftträdandebestämme-
lsen enligt följande:*

—————
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016.
—————

Helsingfors den 9 mars 2015

Timo Kalli /cent
Mika Lintilä /cent

Eero Reijonen /cent
Esko Kiviranta /cent

RESERVATION 2***Motivering***

Sannfinländarna tillstyrker att regeringens ursprungliga proposition. Vi ser inga säl till att dröja med lagens ikraftträdande, utan den bör träda i kraft redan i början av 2016 enligt de ursprungliga planerna.

Även om vi skulle misstänka att höjningen av stödet för skogsflis orsakar störningar på virkesmarknaden finns det ingen orsak att misstänka att så skulle ske under de närmaste åren, eftersom de investeringar som nu planeras och som ökar virkesanvändningen i huvudsak färdigställs först om åtskilliga år. Samtidigt har dock den inhemska torvens konkurrenskraft i jämförelse med stenkol redan försvagats avsevärt. Om sänkningen av torvskatten skjuts upp med flera år leder det i värsta fall till att stenkolen i stor

omfattning slår ut torven. En uppskjutning av ikraftträdandet urvattnar alltså till stor del hela idén med skattesänkningen och höjer därigenom arbetslösheten samt försvagar ytterligare den skakiga ekonomiska tillväxten.

Förslag

Vi föreslår

att lagförslaget godkänns enligt betänkandet men ikraftträdandebestämmelsen med följande ändring:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016.

Ville Vähämäki /saf
Ismo Soukola /saf

RESERVATION 3

Motivering

Gröna gruppen stöder inte proposition RP 359/2014 rd, som sänker beskattningen på brännorv från 3,40 euro per megawattimme till 1,90 euro per megawattimme. Att sänka skatten på orv är inget lämpligt sätt att förbättra den inhemska energins konkurrenskraft, särskilt i det rådande strama ekonomiska läget. Redan tidigare har man beslutat avstå från flera planerade eller redan beslutade höjningar av torvskatten.

Användningen av stenkol måste fås att minska och inhemsk förnybar energi måste öka på motsvarande sätt. De gröna delar dessa mål. År 2013 framställde gröna gruppen ett tiopunktsprogram med metoder för att minska förbrukningen av stenkol och gynna inhemska förnybara bränslen. Vi föreslog en korrigerande i stödet för skogsflis som skulle hjälpa framför allt i förhållanden som de nu rådande, då priset på utsläppsrätter är lågt, och som skulle förbättra skogsflisens ställning i förhållande till fossila bränslen. Vi föreslog också att Finland ska agera aktivt inom EU för att korrigera EU:s utsläppshandel för att på så sätt påskynda användningen av förnybar energi och bromsa upp användningen av importerade bränslen.

Det problematiska i propositionen är att stödåtgärder riktas uttryckligen till orv trots att det hade varit förnuftigast att fokusera på att främja en ökad användning av inhemsk förnybar energi och på så sätt minska användningen av importerade bränslen.

Vi stöder den av propositionen följande ökningen av stödet för skogsflis. Vi föreslår en snabb justering av villkoren och bestämningsgrunderna för produktionsstödet och att ändringarna anmäls på nytt till EU. Vi anser det beklagligt att produktionsstödet för skogsflis överhuvudtaget blev bundet till torvskatten. Vi kräver att produktionsstödet för skogsflis ska notifieras

på nytt och att EU ska justera sina förnuftsvidriga regler i ärendet. I ett läge när ett utländskt fossilt bränsle, stenkol, tar marknadsandelar av inhemsk förnybar energi bör vi kunna stödja ett inhemskt förnybart bränsle, skogsflisen. Det ökar ytterligare obalansen på marknaden att industriländerna 2011 använde uppskattningsvis över 58 miljarder dollar för att stödja produktion och förbrukning av fossila bränslen såsom olja, kol och gas (källa: Kepa).

Förslag

Jag föreslår följaktligen

att lagförslaget förkastas och

att tre uttalanden godkänns (Reservationens förslag till uttalande)

Reservationens förslag till uttalande

1. *Riksdagen förutsätter att regeringen agerar snabbt för att korrigera de inbyggda felen i EU:s utsläppshandel: priset per ton koldioxid måste fastställas på en nivå som gynnar förnybara bränslen.*
2. *Riksdagen förutsätter att regeringen inleder ny notifiering av produktionsstödet för skogsflis för att stödet ska kunna höjas oavsett torvskatten, och att regeringen förhandlar med EU om de ändringar som krävs för detta.*
3. *Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att korrigera energibeskattningen så att skatten på stenkol ökar och konkurrensläget för inhemsk förnybar energi i förhållande till stenkol stärks.*

FiUB 49/2014 rd — RP 359/2014 rd

Helsingfors den 9 mars 2015

Osmo Soininvaara /gröna